Dosar nr. 2-1199/2024;
2-24030250-48-2-19032024

**H O T Ă R Î R E**
**în numele Legii**

23 octombrie 2024 mun. Străşeni

Judecătoria Străşeni sediul Central
Instanţă compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Ţurcan
Grefier Adriana Baiuş

Cu participarea reprezentantului reclamantului Roşca Cristina, avocatul Frecauţan Marina, împuternicită în baza mandatului MA nr.1916057 din 01.93.2024, în lipsa reclamantului Roşca Cristina, pîrîtului Pălăduţa Dorin, intervenientului accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorului Botanica, mun.Chişinău

a examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea reclamantului Roşca Cristina, reprezentată de către avocatul Frecauţan Marina către Pălăduţa Dorin, intervenient accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorului Botanica, mun.Chişinău, privind decăderea din drepturile părinteşti,-

**a c o n s t a t a t :**

**Argumentele participanţilor la proces:**

La data de 18.03.2024, avocatul Frecauţan Marina în interesele reclamantei Roşca Cristina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Pălăduţa Dorin, intervenient accesoriu Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorului Botanica, mun. Chişinău, privind decăderea din drepturile părinteşti.

În motivarea acţiunii reprezentantul reclamantei, a invocat că reclamanta Roşca Cristina cu pârâtul Pălăduţa Dorin s-au aflat în relaţii de concubinaj în perioada anilor 2017-2020, iar din relaţia părţilor s-a născut copilul minor, *****, a.n. *****.

Indică că, viaţa reclamantei în comun cu pârâtul a eşuat, în relaţia lor s-a creat o atmosferă de neînţelegere. Incompatibilitatea caracterelor, viziunile contrare asupra modului şi principiilor de convieţuire, în context cu multitudinea dosarelor penale în care era implicat pârâtul, au condus-o pe reclamantă la convingerea fermă despre imposibilitatea păstrării familiei, separându-se în final de pârât.

Susţine că, într-u cât reclamanta locuieşte separat de pârât, a considerat rezonabil înaintarea acţiunii în instanţa de judecată privind determinarea domiciliului şi încasarea pensiei alimentare pentru întreţinerea copilului minor, *****, a.n. *****.

Menţionează că, la data de 06.06.2023 de către Judecătoria Chişinău, a fost emisă hotărârea nr. 2-4164/23 potrivit căreia acţiunea înaintată de Roşca Cristina împotriva lui Pălăduţa Dorin intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sector Botanica mun. Chişinău, privind stabilirea domiciliului copilului minor şi încasarea pensiei de întreţinere, a fost admisă parţial. S-a stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama Roşca Cristina. S-a încasat de la Pălăduţa Dorin în beneficiul lui Roşca Cristina pensia de întreţinere a copilului minor *****, în mărime de 3000 lei lunar, de la înaintarea acţiunii în judecată până la majoratul copilului.

Comunică că, din momentul naşterii copilului şi până la înaintarea acţiunii în instanţa de judecată, pârâtul nu a contribuit la creşterea şi întreţinerea copilului, nu participă nici într-un mod la dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a acestuia, se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti.

Totodată, susţine că, pârâtul duce un mod de viaţă amoral, fiind condamnat de nenumărate ori în ţară şi peste hotare.

Reieşind din faptul că pârâtul nu-şi vizitează copilul, nu comunică cu fiul său, nu contribuie la întreţinerea, educaţia şi dezvoltarea personală a acestuia, mai mult ca atât prin indiferenţa despre care dă dovadă creează obstacole şi îngrădeşte drepturile copilului minor, reieşind din interesele majore ale fiului.

Solicită reclamanta decăderea din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, a.n. *****, IDNP *****.

În şedinţa de judecată, reprezentatul reclamantei, avocatul Frecăuţan Marina a susţinut cererea de chemare în judecată şi a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În şedinţa de judecată, pârâtul Pălăduţa Dorin, fiind citat legal prin citare publică, nu s-a prezentat.

În şedinţa de judecată, reprezentantul Direcţiei pentru protecţia drepturilor copilului s. Botanica, mun. Chişinău nu s-a prezentat, însă prin intermediul Secţiei de Evidenţă şi Documentare Procesuală a Judecătoriei Străşeni, sediul Central, a depus avizul-concluzie nr. 451/24 din 04.09.2024 cu privire la evaluarea condiţiilor social-locative ale cet. Roşca Cristina (f.d.41), şi a solicitat examinarea cauzei în lipsă. (f.d.40 verso) .

Potrivit avizului-concluzie nr.451/24 din 04.09.2024 cu privire la evaluarea condiţiilor de trai ale cet.Roşca Cristina, reprezentantul Direcţiei pentru protecţia drepturilor copilului s. Botanica, mun. Chişinău, a indicat că, reclamanta s-a aflat în relaţie de concubinaj cu pârâtul în perioada anilor 2017-2020, iar ulterior s-a născut fiul *****. Conform Hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 06 iunie 2023 s-a stabilit domiciliu copilului cu mama.

Menţionează că, în procesul instrumentării cazului copilului au fost examinate condiţiile sociale şi de trai ale reclamantei, domiciliată în ***** constatându-se că locuiesc: mama Roşca Cristina, care lucrează neoficial, copilul *****, născut la *****, frecventează *****, *****, sora pe linie maternă.

Familia locuieşte într-un apartament cu două odăi, bloc sanitar şi bucătărie ce aparţine cu drept de proprietate bunicii pe linie maternă, *****. Suprafaţa totală este de 60 m.p. cu condiţii bune de trai. Locuinţa este mobilată şi dotată corespunzător, respectiv cu electrocasnice moderne. Starea sanitaro-igienică este bună, peste tot predomină ordinea. Apartamentul este conectat la toate reţelele necesare pentru traiul cotidian. Copilul dispune de spaţiu separat, amenajat cu mobilier şi lucruri necesare conform nevoilor de dezvoltare a acestuia. Condiţiile de trai sunt bune şi corespund normelor sanitare, respectiv locuinţa corespunde cerinţelor dezvoltării copilului minor.

Consideră că, decăderea din drepturile părinteşti, este cea mai gravă sancţiune civilă împotriva părinţilor pentru greşita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor, are loc numai pe cale judecătorească. Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

**Aprecierea instanţei de judecată:**

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră că acţiunea este întemeiată şi urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) şi (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art.121 şi art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului. Circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În conformitate cu art.130 alin.(1)-(4), art.240 alin.(1) şi (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În şedinţa de judecată s-a constatat că la data de *****, din relaţia de concubinaj dintre Roşca Cristina cu pârâtul Paladuţa Dorin, s-a născut copilul *****, fapt confirmat prin certificatul de naştere seria ***** (f.d.8).

La fel, în şedinţa de judecată s-a constatat că, potrivit Hotărârii judecătoriei Chişinău, (sediul Centru) din 06 iunie 2023, s-a stabilit domiciliul copilului minor cu mama Roşca Cristina şi s-a încasat de la Paladuţa Dorin în beneficiul lui Roşca Cristina pensia de întreţinere a copilului minor, ***** în mărime de 3000 lei luna, până la majoratul copilului. (f.d.10).

La data de 18.03.2024, Roşca Cristina, prin intermediul avocatului Frecauţanu Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Paladuţa Dorin, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului s. Botanica, mun. Chişinău privind decăderea din drepturile părinteşti.

Potrivit încheierii nr.020p/a-125/2024 din 24 mai 2024 emisă de executorul judecătoresc Alexandru Teacenco, s-a stabilit restanţa la plata pensiei de întreţinere încasată de la Pălăduţa Dorin, în mărime de 45 000 lei (f.d.35), prin urmare, se atestă o restanţă din partea pârâtului Pălăduţa Dorin la plata pensiei de întreţinere.

Potrivit Avizului privind examinarea condiţiilor de trai ale părintelui Roşca Cristina, depus de Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Botanica, a indicat că copilului *****, îi sunt create condiţii bune pentru creştere şi dezvoltare de către mama Roşca Cristina.(f.d.41 verso)

La fel, instanţa de judecată reţine că, în temeiul art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 29 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990), statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu art. 60 alin. (1)-(3) din Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane. Părinţii sânt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfârşitul anului de învăţământ în care acesta atinge vârsta de 16 ani. Instituţia de învăţământ şi forma de instruire sânt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului.

Potrivit dispoziţiilor art.62 alin.(1), (2) şi (4) din Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

În corespundere cu art.67 din Codul familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă: a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară; c) fac abuz de drepturile părinteşti; d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicând violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului; f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; g) au săvârşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi h) în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului.

Conform art.68 alin.(2) din Codul familiei, acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară sau procurorul. Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Raportând circumstanţele de fapt la normele de drept citate supra, instanţa de judecată consideră că, la caz sunt întrunite temeiurile legale pentru decăderea pârâtului Pălăduţa Dorin din drepturile părinteşti asupra fiului său *****, născut la *****.

În aceeaşi ordine de idei, instanţa de judecată reţine că, prin Declaraţia drepturilor copilului din 1959 se dispune că copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilităţi prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii. În adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.

La fel, Convenţia cu privire la drepturile copilului în art.3 alin.(1) spune că, în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Această concluzie derivă şi din prevederile art. 18 din Convenţia pentru protecţia copilului, care prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

O reglementare similară se regăseşte şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, ce prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, instanţa va soluţiona cauza civilă privind decăderea din drepturile părinteşti prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea cauzei în strictă conformitate cu normele legale constituie în sine o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei.

Prin urmare, reţine instanţa de judecată că, potrivit cadrului legal pertinent, părinţii au obligaţia pozitivă de asigurare a creşterii, educaţiei, întreţinerii copiilor minori şi nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului, acţionarea în contradictoriu cu interesele supreme ale copilului şi eschivarea de la exercitarea obligaţiunilor părinteşti constituind temei pentru decăderea părintelui din drepturile părinteşti.

Remarcă instanţa faptul că, decăderea din drepturile părinteşti, este cea mai gravă sancţiune civilă luată împotriva părinţilor pentru greşita exercitare a drepturilor şi îndatoririlor de părinte, are loc numai pe cale judecătorească.

Totodată, instanţa de judecată reţine că, decizia de a suspenda sau suprima relaţiile între un copil şi părinţii săi trebuie să se supună, în orice ipoteză, principiului proporţionalităţii şi poate fi luată numai în cazuri ce ating un nivel suficient de gravitate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că măsurile ce privesc privarea totală a unui părinte de drepturile sale parentale nu trebuie aplicate decât în circumstanţe excepţionale şi nu pot fi justificate decât dacă ele sunt inspirate dintr-o exigenţă primordială ce priveşte interesul suprem al copilului.

În acest sens, instanţa reţine şi jurisprudenţa CtEDO în cauzele privind decăderea din drepturile părinteşti, potrivit căreia, în cauzele de acest fel, examinarea elementelor care servesc cele mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală (cauza Johansen vs Norvegia, hotărârea din 7 august 1996).

Totodată, CEDO subliniază că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore) pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos şi pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă (cauza Maumousseau şi Washington vs Franţa, hotărârea din 6 decembrie 2007).

Prin urmare, potrivit probelor anexate la materialele cauzei se atestă că, pârâtul manifestă o neglijenţă faţă de copilul său, neasigurând o întreţinere corespunzătoare, neglijând necesităţile fizice şi educaţionale a copilului său, este inert faţă de soarta copilului său, nu este preocupat de condiţiile în care aceasta locuieşte, de starea sănătăţii minorului, situaţie ce denotă cert eschivarea acestuia de la exercitarea atribuţiilor părinteşti.

Totodată este de menţionat că, pârâtul are restanţă la plata pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, în mărime de 45 000,00 lei, stabilită prin încheierea nr. 020p/a-125/2024 din 24.05.2024 emisă de executorul judecătoresc Alexandru Teacenco, restanţa acumulându-se din motiv că, pârâtul se eschivează efectuarea plăţilor (f.d.35).

La caz, instanţa de judecată atestă că, copilul minor este educat, instruit şi întreţinut doar de către mama sa, pârâtul nefiind prezent în educaţia, instruirea şi întreţinerea minorului.

În acest sens, instanţa de judecată reţine că potrivit certificatului eliberat de *****, mun.Chişinău, din 17 februarie 2023 nr.22, pe care o frecventează copilul minor *****, se menţionează că doar mama, însoţeşte copilul la grădiniţă. Copilul este îngrijit, aranjat, curat ceea

ce demonstrează că doar mama are grijă de băiat. Cheltuielile legate de grădiniţă sunt şi au fost asumate doar de mama reprezentantul legal al copilului.(f.d.9)

Prin urmare, din parte pârâtului, se demonstrează neglijenţă la îndeplinirea îndatoririlor părinteşti, abandonând şi ignorând copilul cu desăvârşire, iar din explicaţiile părţii reclamante rezultă că, educaţia în familie o îndeplineşte doar mama. Toate cele necesare pentru dezvoltarea armonioasă a copilului şi sănătate o îndeplineşte mama.

În conformitate cu art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi săşi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Astfel, instanţa de judecată consideră că, reclamanta a prezentat probe admisibile şi pertinente prin prisma art. 118 în coroborare cu articolele 121-122 din Codul de procedură civilă, pentru decăderea pârâtului Pălăduţa Dorin din drepturile părinteşti, or din materialele cauzei se constată cert faptul eschivării pârâtului de la îndeplinirea obligaţiilor sale părinteşti, inclusiv a celei de întreţinere, în raport cu copilul minor, ceea ce impune, drept consecinţă, decăderea acestuia din drepturile părinteşti, şi anume: pârâtul ignoră obligaţiile sale părinteşti, inclusiv nu participă la educarea şi instruirea copilului minor, precum şi la întreţinerea acesteia, inclusiv prin plata pensiei de întreţinere stabilite prin hotărâre judecătorească; pârâtul manifestă atitudine nepăsătoare faţă necesităţile şi interesele copilului; comunicarea între pârât şi copilul său a încetat, or acesta nu îşi vizitează copilul, la caz, fiind incident temeiul prevăzut de art. 67 lit. a) Codul familiei pentru decăderea părintelui din drepturile părinteşti.

Instanţa remarcă, că potrivit cererii de chemare în judecată, ca temei de decădere din drepturile părinteşti a pârâtului Pălăduţa Dorin, se mai invocă şi prevederile art. 67 lit. e) Codul familiei, potrivit căruia părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului.

Mai mut ca atît, potrivit alegaţiilor părţii reclamante cît şi din materialele anexate la dosar, rezultă că pârâtul Paladuţa Dorin, manifestă un comportament nedemn, ducând un mod de viaţă amoral, fiind condamnat de nenumărate ori atât pe teritoriul R. Moldova cât şi peste hotare, fapt confirmat acte judecătoreşti emise în cauze penale (sentinţe) de condamnare a pârâtului, acţiuni care atestă comportamentul amoral al pârâtului Pălăduţa Dorin faţă de copilul său minor.

Aşadar, cumulul circumstanţelor expuse supra denotă cert întrunirea în speţă a temeiurilor legale de decădere a pârâtului Pălăduţa Dorin din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, născut la *****, care se află la întreţinerea şi educaţia reclamantei Roşca Cristina, soluţie ce urmează a fi realizată în interesul suprem al copilului.

Din considerentele menţionate supra, instanţa de judecată consideră necesar de a admite cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Roşca Cristina, reprezentată de avocatul Frecauţan Marina către Pălăduţa Dorin cu privire la decăderea din drepturile părinteşti.

Conform art.61, 67-69 Codul Familiei al RM, în conformitate cu art.236-241 CPC RM instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

A admite acţiunea.

A-l decădea pe Pălăduţa Dorin, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în s.*****, r-nul Călăraşi din drepturile părinteşti asupra copilului minor *****, născut la *****, IDNP *****.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul judecătoriei Străşeni sediul Central.

Preşedinte de şedinţă

Judecător Silvia Țurcan